

Sygn. akt V KKN 573/98

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Wiesław Koziół
Sędziowie: SN - Piotr Hofmański (spr.)
 SN - Feliks Tarnowski

Protokolant: Wanda Ciszewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2001 r.

sprawy **B. D.**

oskarżonego z art. 208 kk 1969 r. i innych

z powodu kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 4 maja 1998 r., sygn. II K [...]

oraz postanowienia Sądu Rejonowego w O.

z dnia 16 czerwca 1998 r., sygn. II K [...]

- 1) uchyla wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 maja 1998 r.
w zaskarżonej części oraz postanowienie Sądu Rejonowego**

w O. z dnia 16 czerwca 1998 i sprawę w części dotyczącej zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

- 2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. K., Zespół Adwokacki nr [...] w W. 500,- (pięćset) zł za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.**

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 maja 1998 r., sygn. II K [...] B. D. został uznany za winnego przestępstwa z art. 208 w zw. z art. 60 § 1 kk z 1969 r. na karę 1 toku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 zł. grzywny. Na poczet tej kary, na podstawie art. 83 § 1 kk z 1969 r. Sąd Rejonowy zaliczył B. D. okresy tymczasowego aresztowania od 30 grudnia 1989 r. do 10 września 1990 r. oraz od dnia 3 listopada 1994 r. do 2 czerwca 1995 r. Wyrok Sądu Rejonowego w O. uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Po wydaniu powyższego wyroku, Sąd Rejonowy w O., w dniu 16 czerwca 1998 r., powołując się na przepis art. 92 § 1 kpk z 1969 r., „sprostował oczywistą omyłkę pisarską” zawartą w wyroku w ten sposób, iż ograniczył zaliczenie tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej wobec B. D. kary pozbawienia wolności jedynie do okresu od 30 grudnia 1989 r. do dnia 10 września 1990 r. Także to postanowienie nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od powyższego wyroku na niekorzyść skazanego, w dniu 7 października 1998 r., z zachowaniem 6-miesięcznego terminu, wniósł na podstawie art. 521 kpk, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Kasacją tą zaskarżono zarówno wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 maja 1998 r. (w części dotyczącej zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania na poczet kary pozbawienia wolności), jak i postanowienie tegoż Sądu z dnia 16 czerwca 1998 r. W kasacji podniesiono dwa zarzuty, przy czym pierwszy z nich odnosi się do wyroku Sądu Rejonowego, drugi zaś do postanowienia. Zdaniem skarżącego, wyrok Sądu Rejonowego w O. dotknięty jest rażąco i mającą wpływ na treść orzeczenia obrazą art. 357 § 1 kpk z 1969 r., polegającą na dowolnym i sprzecznym z zebranymi dowodami, zaliczeniu na poczet wymierzonej kary okresu przekraczającego rzeczywiste pozbawienie wolności oskarżonego w niniejszej sprawie. Postanowienie zapadło zaś z obrazą art. 92 § 1 kpk z 1969 r., polegającą na dokonaniu, niedopuszczalnej w trybie tegoż przepisu, korekty okresu tymczasowego aresztowania podlegającego zaliczeniu na poczet kary.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w całej rozciągłości, zaś jej uwzględnienie musi prowadzić do uchylenia zarówno wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 maja 1998 r., jak i postanowienia tegoż sądu z dnia 16 czerwca 1998 r.

Zasadne jest twierdzenie autora kasacji, iż w chwili orzekania przez Sąd Rejonowy, w aktach sprawy znajdował się dokument, analiza którego pozwoliłaby na ustalenie, iż w dniu 17 maja 1995 r. B. D. przyjęty został do Aresztu Śledczego w celu odbycia kary 7 lat pozbawienia wolności, orzeczonej w sprawie III K [...] Sądu Wojewódzkiego w K.. Informacja ta nie była z pewnością wystarczająca dla określenia, w jakim zakresie powinno nastąpić zaliczenie okresu tymczasowego aresztowania na poczet kary pozbawienia wolności w sprawie II K [...], jasne jest jednak, że jej

uwzględnienie nie pozwoliłoby na rozstrzygnięcie kwestii zaliczenia tymczasowego aresztowania w sposób, w jaki uczynił to Sąd Rejonowy. Powinien on być bowiem – przed wydaniem wyroku – ustalić w sposób nie budzący wątpliwości, jakie okresy tymczasowego aresztowania podlegają zaliczeniu na poczet kary w rozpoznawanej sprawie. Pomijając wymienioną wyżej informację i nie podejmując żadnej aktywności we wskazanym kierunku, Sąd Rejonowy naruszył zatem w sposób rażący przepis art. 357 § 2 kpk z 1969 r., ale także dyrektywę, zgodnie z którą powinien dążyć do wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla orzeczenia w sprawie.

Zasadny jest także zarzut obrazy art. 92 § 1 kpk z 1969 r. Nie może bowiem ulegać wątpliwości, iż wydając postanowienie w trybie określonym w tym przepisie, Sąd nie był uprawniony do korygowania zawartego w wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania na poczet kary. Nie było to zresztą możliwe w trybie art. 368 kpk z 1969 r. a kodeks ten nie zawierał odpowiednika art. 420 § 2 kpk. Skoro zatem Sąd Rejonowy, z rażącym naruszeniem art. 92 § 1 kpk z 1969 r., skorygował treść wydanego przez siebie wyroku, to uchybienie to nie tylko mogło, ale wręcz miało wpływ na treść orzeczenia i w konsekwencji musi skutkować uchyleniem zaskarżonego kasacją postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 16 czerwca 1998 r.

Uchylając zarówno wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 maja 1998 r., jak i postanowienie tegoż Sądu z dnia 16 czerwca 1998 r., Sąd Najwyższy przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w O., jednak tylko w części dotyczącej zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania na poczet wymierzonej oskarżonemu kary. Rozstrzygając w tym przedmiocie Sąd Rejonowy ustalił w sposób precyzyjny, które okresy pozbawienia wolności B. D. podlegają zaliczeniu w rozpoznawanej sprawie i wydał postanowienie w trybie określonym w art. 420 § 1 kpk. Na skutek bowiem uchylenia zaskarżonego wyroku

w zaskarżonej części, powstała sytuacja, o jakiej mowa w tym przepisie. Wyrok Sądu Rejonowego w O., w jego prawomocnej części, która w ogóle nie była przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji, aktualnie nie zawiera rozstrzygnięcia co do zaliczenia tymczasowego aresztowania;

Rozważywszy powyższe, orzeczono jak w wyroku.

Przewodniczący SSN: (Wiesław Kozielowicz)

Sędzia SN: (Piotr Hofmański)

(Feliks Tarnowski)

aw
f/jw